

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від _____ № _____

Київ

**Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 28 березня 2018 р. № 302**

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» (Офіційний вісник України, 2018 р., № 36, ст. 1264; 2019 р., № 69, ст. 2429) зміни, що додаються.

2. Ця постанова набуває чинності з 1 липня 2021 року.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України

від _____ № _____

ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України
від 28 березня 2018 р. № 302

1. Вступну та постановляючу частину постанови викласти в такій редакції:

«З метою нормативно-правового врегулювання системи безперервного професійного розвитку у сфері охорони здоров'я Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, що додається.

2. Встановити, що Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затверджене цією постановою, застосовується до медичних спеціалістів, що здобули освіту в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», та провізорів з 1 січня 2023 року.».

2. Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я, затверджене зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

«ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від 28 березня 2018 р. № 302
(в редакції постанови Кабінету
Міністрів
України від _____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ
про систему безперервного професійного розвитку медичних та
фармацевтичних працівників

1. Це Положення визначає основні засади здійснення безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, до яких належать: лікарі; провізори; медичні спеціалісти, що здобули освіту в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство» (далі – працівники сфери охорони здоров'я).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

бал безперервного професійного розвитку – одиниця вимірювання здобутих теоретичних знань та практичних навичок в процесі здійснення безперервного професійного розвитку;

безперервний професійний розвиток працівників сфери охорони здоров'я (далі - безперервний професійний розвиток) - безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей працівників сфери охорони здоров'я після здобуття ними вищої освіти у сфері охорони здоров'я, або іншого освітнього рівня, що відповідно до законодавства дозволяє їм займати посади в закладах охорони здоров'я, та післядипломної освіти в інтернатурі, якщо вона передбачена законодавством, що дає змогу працівнику підтримувати або покращувати рівень професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я та триває протягом усього періоду професійної діяльності;

електронна система безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я (далі – система) – електронна автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система (інформаційні технології і технічні засоби), призначена для зберігання, обліку та використання даних та іншої інформації щодо безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я;

заходи безперервного професійного розвитку (далі – заходи) – освітні заходи медичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професіоналізму та розвиток індивідуальної медичної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування системи охорони здоров'я, за проходження яких нараховуються бали безперервного професійного розвитку;

особисте освітнє портфоліо - сукупність відомостей, внесених до системи, щодо персональних досягнень, проходження періодів підвищення кваліфікації, здобуття формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я у процесі безперервного професійного розвитку;

провайдери заходів безперервного професійного розвитку (далі - провайдери) – юридичні особи, які провадять діяльність з організації заходів безперервного професійного розвитку.

Інші терміни вживаються у цьому Положенні у значеннях, наведених в Основах законодавства України про охорону здоров'я та в законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійний розвиток працівників».

3. На провайдерів заходів безперервного професійного розвитку інших держав та випадки проходження заходів безперервного професійного розвитку

за межами України, організованими провайдерами інших держав, не поширюються пункти 12-21 цього Положення.

4. Працівники сфери охорони здоров'я після здобуття вищої освіти у зазначеній сфері охорони здоров'я та отримання сертифіката лікаря-спеціаліста, провізора-спеціаліста або диплома, зобов'язані здійснювати безперервний професійний розвиток.

5. За проходження працівниками сфери охорони здоров'я безперервного професійного розвитку нараховуються бали у випадках, встановлених цим Положенням.

Результати проходження безперервного професійного розвитку обов'язково враховуються під час атестації для присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії або кваліфікації працівника сфери охорони здоров'я.

Порядок проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я, кількість балів за проходження безперервного професійного розвитку, в тому числі за проходження заходів безперервного професійного розвитку за межами України, організованими провайдерами інших держав, визначається і затверджується МОЗ.

В рік закінчення інтернатури або циклів спеціалізації набрання балів не вимагається.

6. Лікарська резидентура проводиться відповідно до частини сьомої статті 18 Закону України «Про освіту».

Положення про навчання в інтернатурі, лікарській резидентурі, на циклах спеціалізації, тематичного удосконалення, симуляційних тренінгах чи тренінгах з опанування практичними навичками, про професійне медичне стажування за межами закладу, де працює працівник, перелік спеціальностей інтернатури, лікарської резидентури та циклів спеціалізації затверджуються МОЗ.

7. Бали безперервного професійного розвитку нараховуються за здобуття формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я.

8. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття формальної освіти здійснюється шляхом здобуття вищої освіти на освітньо-науковому та науковому рівнях вищої освіти. Бали безперервного професійного розвитку за здобуття формальної освіти нараховуються лише за здобуття освітньо-наукового та наукового ступенів (доктор філософії, доктор наук).

9. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти здійснюється під час проходження:

1) навчання на циклах тематичного удосконалення, які проводяться в закладах післядипломної освіти, структурних підрозділах закладів вищої освіти і наукових установ. Цикли тематичного удосконалення проводяться тривалістю один-два тижні шляхом викладення поглиблених теоретичних знань, нових підходів з окремих розділів відповідної спеціальності;

2) проходження професійного медичного стажування за межами закладу, де працює працівник. Програма професійного медичного стажування полягає в набутті практичного досвіду шляхом безпосереднього виконання завдань та обов'язків в рамках відповідної спеціальності під наглядом керівника структурного підрозділу закладу охорони здоров'я, в якому проходить це стажування.

Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти також здійснюється під час проходження навчання на заходах, внесених в систему, зокрема, таких як:

1) майстер-клас – представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня та обміну передовим досвідом учасників, розширення їх світогляду та залучення до новітніх галузей знань;

2) симуляційний тренінг чи тренінг з опанування практичними навичками – набуття кожним учасником заходу певної клінічної та/або практичної навички та/або компетенції (вміння застосовувати в індивідуальній лікарській практиці процедуру, маніпуляцію, техніку тощо) в умовах штучно створеного, наближеного до реальності, професійного середовища, задля забезпечення максимальної безпеки пацієнтів і працівників сфери охорони здоров'я. Компоненти заходу, присвячені безпосередньому відпрацюванню практичних навичок або симуляційному відпрацюванню, передбачають не більше 4 – 6 учасників на одного викладача;

3) тренінг – опанування учасниками нових професійних знань та навичок як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками у групі до 20 осіб, тривалістю 1 день і більше;

4) семінар – набуття учасниками нових знань як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками з можливістю обговорити отриману інформацію під час навчання у малих групах. Зміст навчання присвячений висвітленню актуальних питань на теоретичному рівні і не зачіпає питань формування навичок;

5) фахова (тематична) школа – навчання з актуальних питань відповідної спеціальності, що поєднує у собі заняття у великих групах для опанування теоретичної частини під час проведення лекцій та заняття у малих групах (не більше 10 - 12 учасників на одного викладача) для проведення семінарів/практичних занять тривалістю 1 день і більше;

6) наукова та/або науково-практична конференція (у тому числі конгрес, з'їзд, симпозіум) – форма організації наукової діяльності у вигляді зборів/наради медичних та наукових працівників щонайменше регіонального рівня з метою представлення результатів дослідницької роботи, аналізу існуючих медичних практик, узагальнення й поширення кращого досвіду, створення теоретичних і методичних передумов для його впровадження.

Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти також може здійснюватися за дистанційною формою навчання з використанням електронних навчальних ресурсів.

10. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття інформальної освіти передбачає самоорганізоване здобуття працівниками сфери охорони здоров'я професійних компетентностей під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю. Підтвердженням безперервного професійного розвитку шляхом здобуття інформальної освіти може бути публікація статті або огляду в журналі з імпакт-фактором.

11. Заходи безперервного професійного розвитку неформальної освіти можуть передбачати особисту участь працівника сфери охорони здоров'я в освітній події у місці її проведення, дистанційну участь з використанням електронних технологій в режимі реального часу або з доступом до навчальних матеріалів у час, зручний для працівників сфери охорони здоров'я, а також поєднання особистої та дистанційної участі.

Особиста участь працівника сфери охорони здоров'я в освітній події у місці її проведення та/або дистанційна участь в режимі реального часу обов'язкова для заходів:

підвищення кваліфікації на циклах тематичного удосконалення в закладах (на факультетах) післядипломної освіти;

наукова та/або науково-практична конференція (у тому числі конгрес, симпозіум, з'їзд).

Дистанційне навчання в режимі реального часу передбачає, що присутність учасників може бути підтверджена і вони мають можливість подавати свої запитання та відповіді.

Засоби підтвердження присутності учасників визначає провайдер. Запис заходу, що публікується після його завершення, не вважається таким, що здійснюється в режимі реального часу.

Особиста участь працівника сфери охорони здоров'я обов'язкова під час:

навчання на симуляційних тренінгах або тренінгах з оволодіння практичними навичками, в тому числі які проводяться під час науково-практичних конференцій, симпозіумів, з'їздів, конгресів, та їх проведення;

професійного медичного стажування за межами закладу, де працює працівник.

Тематичне навчання (фахові школи, тренінги, семінари, майстер-класи) та його проведення може здійснюватися за особистої участі працівника охорони здоров'я та/або дистанційно.

Участь у випадку проходження дистанційного навчання не в режимі реального часу підтверджується фактом підключення/реєстрації працівника сфери охорони здоров'я на онлайн платформі та сертифікатом про проходження дистанційного навчання із зазначенням провайдера, теми заходу,

кількості часу, передбаченого на дистанційне навчання, прізвище та ім'я отримувача сертифіката, дати видачі сертифікату та унікального ідентифікатора сертифікату, що дозволяє підтвердити провайдеру факт видачі сертифікату працівнику сфери охорони здоров'я.

12. З метою забезпечення здійснення безперервного професійного розвитку діє система.

Система забезпечує збереження інформації про провайдерів, заходи безперервного професійного розвитку, ведення особистого освітнього портфоліо працівників сфери охорони здоров'я. Захист інформації у системі здійснюється відповідно до законодавства про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах.

Система забезпечує облік балів безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я.

З метою отримання відомостей про провайдерів та забезпечення ведення особистого освітнього портфоліо працівника сфери охорони здоров'я, система забезпечує відкритий міжвідомчий обмін даними та отримання відомостей шляхом інформаційної взаємодії з іншими інформаційними системами та державними інформаційними ресурсами, в тому числі з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Єдиною державною електронною базою з питань освіти, електронною системою охорони здоров'я. Провайдери та працівники сфери охорони здоров'я реєструються у системі з використанням засобів електронної ідентифікації, в тому числі з використанням кваліфікованих електронних підписів.

Володільцем системи та внесених до неї відомостей є МОЗ. МОЗ забезпечує створення системи.

Відомості до системи вносяться з використанням кваліфікованих електронних підписів.

Функції адміністратора системи виконує Агенція з питань безперервного професійного розвитку (далі – Адміністратор), яка створюється МОЗ та діє у статусі державного підприємства.

Адміністратор забезпечує (організовує) технічну підтримку системи, обробку та аналіз внесених відомостей, збереження та захист даних, що містяться у системі, забезпечення доступу до системи працівників сфери охорони здоров'я, провайдерів, органів державної влади в межах, визначених законодавством.

Адміністратор встановлює за погодженням з МОЗ технічний регламент роботи системи.

13. Обробка персональних даних у системі здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Персональні дані внесені до системи обробляються з метою достовірного обліку інформації про:

проведення заходів безперервного професійного розвитку;

участь у заходах безперервного професійного розвитку працівників охорони здоров'я;

атестації працівників сфери охорони здоров'я.

До системи вносяться персональні дані працівників сфери охорони здоров'я та осіб, залучених провайдером для проведення заходів, зокрема щодо прізвища, власного імені, по батькові (за наявності), дати народження, засобів зв'язку, освіти, місця роботи, інших відомостей, які містяться в особистому освітньому портфоліо.

Персональні дані збираються та обробляються за допомогою системи.

Персональні дані обробляються посадовими особами Адміністратора та МОЗ під час виконання їх посадових обов'язків. Доступ до персональних даних може бути надано третім особам за згодою суб'єкта персональних даних.

Посадові особи, що мають доступ до персональних даних відповідно до їх посадових обов'язків, зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом.

Захист персональних даних здійснюється відповідно до законодавства.

14. Юридична особа, яка має намір бути провайдером безперервного професійного розвитку, подає Адміністратору заяву в електронному вигляді, за результатами якої вноситься до системи.

Внесення до системи інформації про провайдера здійснюється Адміністратором за заявницьким принципом протягом 20 робочих днів з дня надходження відомостей.

15. Провайдер має право вносити інформацію до системи про проведення заходів безперервного професійного розвитку, які проводяться без нарахування балів та за які нараховуються бали безперервного професійного розвитку.

Заходи безперервного професійного розвитку, за які нараховуються бали, повинні міститись в системі.

16. Системою передбачена технічна можливість для провайдера внести відомості щодо документа про акредитацію міжнародними асоціаціями у сфері безперервного професійного розвитку (за наявності) та відомості щодо ліцензії на провадження освітньої діяльності або витяг з наказу про видачу ліцензії (за наявності), які можуть фіксуватись у системі шляхом міжвідомчого обміну даними з Єдиною державною електронною базою з питань освіти.

17. Працівникам сфери охорони здоров'я нараховуються бали безперервного професійного розвитку за заходи, організовані провайдерами, які:

внесли до системи відомості про положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини, що затверджується провайдером;

внесли до системи відомості про методологію оцінювання зміни в знаннях, компетентностях та практичних навичках працівників сфери охорони здоров'я, що затверджується провайдером, і виконують оцінювання зміни в знаннях, компетентностях та практичних навичках працівників сфери охорони здоров'я;

регулярно проводять оцінювання знань. Зазначене оцінювання здійснюється лише у електронній формі;

забезпечують контроль за актуальністю, повнотою та відповідністю матеріалу темі навчання;

забезпечують із застосуванням електронних технологій процедури визнання результатів навчання, здобутих за програмами освіти, що включає ідентифікацію програми, внутрішнє оцінювання результатів навчання або оцінювання незалежними оцінювачами, засвідчення результатів навчання;

не здійснюють безпосередньо або із залученням третіх осіб, діяльність, пов'язану із виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів та медичних виробів. Здійснення такої діяльності в розумінні цього Положення становить конфлікт інтересів;

не мають в складі засновників (учасників, власників) або органів управління осіб, які провадять діяльність, пов'язану із виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів та медичних виробів або перебувають у господарських, цивільних, трудових відносинах із особами, які провадять таку діяльність;

внесли до системи заяву засновників (учасників, власників), посадових осіб про відсутність конфлікту інтересів. Конфліктом інтересів в розумінні цього Положення вважається суперечність між приватним інтересом особи та її інтересом, пов'язаним із проведенням заходів безперервного професійного розвитку, що впливає на об'єктивність організації та змісту таких заходів;

внесли до системи відомості про положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку та недопущення залучення і використання коштів для просування лікарських засобів, медичних виробів або медичних послуг, що затверджується провайдером, та виконують його;

відкрито декларують наявність правовідносин із особами, якими здійснюється діяльність з виробництва, оптової та роздрібної торгівлі, імпорту лікарських засобів та медичних виробів;

дотримуються вимог щодо заборони промоції торгових назв лікарських засобів та медичних виробів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку;

забезпечують контроль за дотриманням засад доказової медицини під час освітнього процесу;

здійснюють діяльність відкрито, прозоро і на основі академічної доброчесності.

Якщо провайдер не подає відомості, передбачені цим пунктом, разом з заявою про реєстрацію у системі, він через систему (за наявності технічної можливості) повідомляє Адміністратора про їх внесення.

Адміністратор здійснює перевірку відповідності провайдера цьому пункту згідно з технічним регламентом роботи системи.

18. Працівникам сфери охорони здоров'я нараховуються бали безперервного професійного розвитку, за заходи, які відповідають таким ознакам:

захід провадиться провайдером, внесеним до системи;

до проведення заходу залучені особи, які не мають конфлікту інтересів;

провайдером забезпечено перевірку залучених осіб щодо наявності конфлікту інтересів;

захід відповідає заявленій меті навчання, вимогам академічної доброчесності;

зміст навчальних матеріалів відповідає темі заходу та є науково обґрунтованим із зазначенням у відповідних випадках рівня доказовості та наведенням належних посилань;

під час проведення заходу провайдером забезпечено контроль участі працівників сфери охорони здоров'я, оцінювання змін в їхніх знаннях, компетентностях та практичних навичках;

працівникам сфери охорони здоров'я забезпечується доступ до навчальних матеріалів, які були представлені на заході;

правила проведення заходу є відкритими та доступними для ознайомлення.

19. Адміністратор протягом 20 робочих днів вносить до системи відомості про можливість або неможливість нарахування балів безперервного професійного розвитку за участь у заході провайдера на підставі інформації щодо заходу, внесеної провайдером до системи.

20. Можливість для нарахування балів безперервного професійного розвитку за захід відсутня, якщо:

в системі відсутні відомості, визначені пунктом 17 цього Положення та порушені вимоги пункту 17 цього Положення;

захід безперервного професійного розвитку не відповідає встановленій формі навчання;

з поданих відомостей встановлено конфлікт інтересів або порушення вимог до проведення заходів, за які нараховуються бали безперервного професійного розвитку;

заявлені теми не відповідають заявленим спеціальностям;

заявлена провайдером кількість балів безперервного професійного розвитку за захід не відповідає кількості балів безперервного професійного розвитку, встановленій наказом МОЗ;

порушено строк подачі відомостей.

21. У разі виявлення протягом 20 робочих днів підстав для неможливості нарахування балів безперервного професійного розвитку, Адміністратор повідомляє провайдера про виявлені недоліки в межах цього строку.

У разі, якщо протягом 5 робочих днів недоліки не були усунені, до системи вноситься інформація про неможливість нарахування балів безперервного професійного розвитку за відвідування заходу Адміністратором.

Рішення Адміністратора щодо внесення відомостей до системи можуть бути оскаржені у порядку, визначеному технічним регламентом роботи системи.

22. За працівниками сфери охорони здоров'я на час проходження безперервного професійного розвитку з відривом від виробництва зберігається середня заробітна плата у порядку, визначеному законодавством для працівників, яких направляють для підвищення кваліфікації. Роботодавці зобов'язані сприяти дотриманню вимог до безперервного професійного розвитку.

23. Фінансування безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я здійснюється за рахунок бюджетних коштів відповідно до відомостей з Реєстру медичних працівників та Реєстру медичних спеціалістів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я» (Офіційний вісник України, 2018 р., № 46, ст. 1604), відомостей системи у порядку, затвердженому МОЗ, погодженому з Мінфіном, а також за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб та інших не заборонених законодавством джерел фінансування.».
